

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Delårsrapport april 2024

Västerviks kommun

Innehåll

Delårsrapport april 2024	1
Delårsrapport januari-april 2024	3
Delårsrapport i korthet	3
Förvaltningsberättelse	4
Organisation och styrning	4
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	5
Händelser av väsentlig betydelse	8
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	9
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	10
Balanskravsresultat	19
Förväntad utveckling	19
Räkenskaper	20
Driftsredovisning	20
Investeringsredovisning	21
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Redovisningsprinciper	31

Delårsrapport januari–april 2024

Kommunfullmäktige följer upp kommunens verksamhet två gånger under löpande år, efter första tertialet och efter andra tertialet. Delårsrapporten för januari – april ska ge en indikation på om mål och uppdrag i verksamheten kommer att kunna nås som planerat. Avseende det ekonomiska resultatet lämnas en helårsprognos för året. Delårsrapporterna efter det första och andra tertialet innehåller inte sammanställda räkenskaper för hela kommunkoncernen utan kommunen och bolagen redovisas var för sig (vilket överensstämmer med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17). Delårsrapporten per sista augusti är mer omfattande och behandlas av kommunfullmäktige i oktober eller november. Till denna rapport ska även revisorerna avge en granskningsrapport.

Delårsrapport i korthet

2023 blev ett år med stora ekonomiska utmaningar i kommunerna. Orsakerna var främst kraftig inflation och höga räntor. Den höga inflationen gör att kostnadsnivån har stigit rejält. 2024 inleddes något lugnare med en sjunkande inflation (från höga nivåer) och stabilisering av räntorna. Under 2023 och 2024 har pensionskostnaderna stigit kraftigt både på grund av det nya avtalet men också på grund av den höga inflationen. Under några år har kommuner och regioner även haft stora statliga bidrag som inte längre finns kvar. Dessutom blir den demografiska utmaningen allt mer påtaglig. 2024 har därför inletts riktigt tufft. Enligt budget får drygt 76 mnkr nyttjas av RUR (Resultatutjämningsfonden) för att klara verksamheten. Efter april månad ser det enligt prognos inte ut att räcka. Läget är allvarligt. Det är tydligt att de reala skatteintäkterna inte räcker till den verksamhet vi har idag.

Inflationen har nu avtagit och börjar närma sig Riksbankens mål på 2 %. Räntorna har fortsatt vara höga under året med en styrränta på 4,0 %. Marknaden tror nu på ett antal sänkningar under resten av året med början i maj.

Ekonomiskt resultat

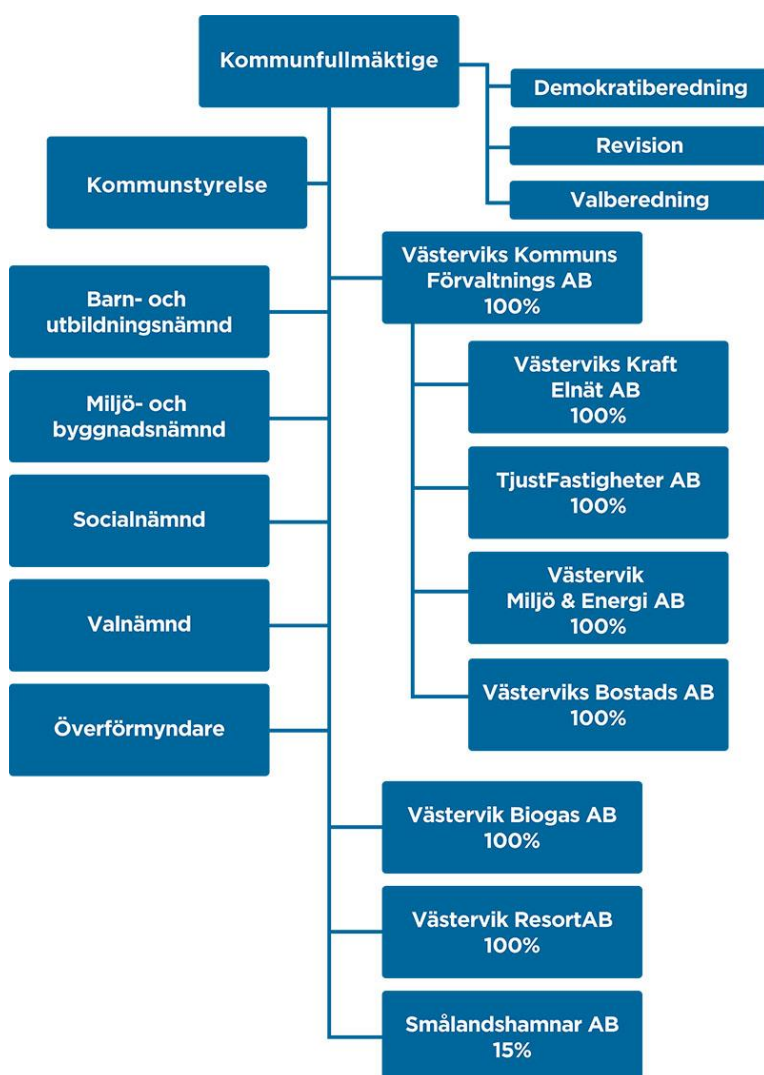
Budgeten för 2024 är extremt svag och i november 2023 beslöt Kommunfullmäktige att man skulle få använda 76,3 mnkr av RUR för att klara verksamheterna under 2024. Resultatet för de fyra första månaderna är ett underskott på 21,9 mnkr. Prognosen för helåret pekar på ett resultat på -91,5 mnkr vilket är en negativ avvikelse mot budget med -10,2 mnkr. På den positiva sidan ses bidrag till socialnämnden med 21,8 mnkr och en förbättrad skatteprognos med 8,3 mnkr. Även realisationsvinster bidrar till den positiva avvikelsen med 2,4 mnkr. På den negativa sidan finns en kraftigt höjd prognos för pensionskostnaderna för 2024 med 15,9 mnkr. Enligt årsprognosen räknar alla nämnder utom Barn- och utbildning (-5,0 mnkr) så här långt med att hålla sin tilldelade budget, men inom de olika nämnderna finns verksamheter med både positiva och negativa avvikelser från budget. Socialnämnden klarar sin budget tack vare statliga bidrag på 21,8 mnkr som inte fanns med i budget.

Västerviks kommun har två finansiella mål för 2024. Det första är att nå ett resultat på minst 0 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag (inklusive nyttjad RUR på maximalt 76,3 mnkr). Detta mål ser enligt prognosen inte ut att kunna nås. Det andra målet gäller självfinansiering till 55 % av investeringar sett i ett femårsperspektiv. Detta mål nås enligt prognosen trots ett negativt resultat.

Förvaltningsberättelse

Organisation och styrning

Kommunens verksamhet bedrivs i nämnds- och förvaltningsorganisationen, i sju helägda bolag samt i ett delägt hamnbolag (se figur nedan). De kommunala bolagen utgör en betydande del av kommunens ekonomi och verksamhet. Förvaltningarnas verksamhet presenteras längre fram i rapporten under avsnittet Verksamhetsberättelser. Koncernstrukturen framgår av figuren nedan. Kommunen anlitar privata utförare på flera väsentliga områden, främst inom förskola, skola, hemtjänst, inom LSS-verksamheten och placeringar på HVB-hem. I hemtjänsten finns valfrihetssystemet enligt LOV.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomin

I år dämpas inflationen i flertalet av världens ekonomier och stabiliseras nära inflationsmålet, vilket får flera centralbanker att sänka styrräntorna. Ränteläget har de senaste åren förändrats drastiskt. Från nollränta under flera år så har Riksbanken höjt räntan i omgångar till 4 % och nyligen inlett en sänkning med 0,25 %. Marknaden tror nu på flera sänkningar om 0,25 % under året.

Kommunernas ekonomi

Enligt SKR:s ekonomirapport i maj 2024 är 2024 det andra året i rad då kommuner och regioner påverkas av reallt urholkade skatteintäkter. I år kommer skatteunderlaget att öka betydligt långsammare än normalt samtidigt som sektorn fortsätter påverkas av höga kostnadsökningar främst från pensionskostnaderna. Under 2023 trädde ett nytt pensionsavtal för kommuner och regioner i kraft. Det innebar kraftigt höjda pensionskostnader. Det är främst inflationsuppgången, men även premiehöjningar i det nya pensionsavtalet och löneökningar under pandemin, som lett till en stor kostnadsökning.

Även om resultaten i sektorn kommer stärkas något från 2025 ökar låneskulden på grund av stora investeringsbehov. En klart lägre befolkningstillväxt, där antalet barn och unga minskar rejält, kommer också att påverka sektorn kommande år.

Ett troligt scenario är också en ökad arbetslöshet det närmsta året. Inom många områden blir det dock samtidigt allt svårare att rekrytera personal. I välfärdssektorn uppstår de största behovsökningarna kommande år inom äldreomsorgen. Det beror på att den stora gruppen 40-talister efterhand uppnår 80 år, och att behovet av vård och omsorg ökar i takt med stigande ålder. Den demografiska utvecklingen visar på en allt äldre befolkning som ökar i högre takt än den långsamt ökande arbetskraften.

Västerviks kommun

För Västerviks kommun blev det ekonomiska resultatet för 2023 något bättre än budgeterat. Förklaringarna är kraftigt höjda intäkter från skatter och utjämningsbidrag på grund av den snabba konjunkturuppgången efter pandemin, och i viss mån statliga bidrag. Nu väntar tuffare tider när konjunkturen vänt nedåt och de stora statliga bidragen är borta. 2024 har det blivit allt tydligare att gapet mellan reala skatteintäkter och kostnadsutvecklingen är stort. Budgeten för 2024 är underbalanserad med drygt 76 mnkr från RUR men det ser i dagsläget inte ut att räcka. I april kom en ny pensionsprognos från Skandikon som visade på ytterligare 15,9 mnkr i pensionskostnad 2024. Även om räntorna förmodligen är på väg neråt under året så är kostnadsnivån högre än tidigare även om inflationen nu avtagit.

Den senaste befolkningsprognosen för kommunen visar på ett tapp i åldrarna 1–5 år de närmsta åren medan befolkningen i de äldre åldrarna ökar, samtidigt minskar andelen i arbetsför ålder. Vår kommuns arbete med att använda medborgarnas skattepengar så klokt och effektivt som möjligt måste intensifieras på olika områden i form av förändrade arbetsätt, professionell upphandling, omprioriteringar med mera. Det handlar om att på alla sätt göra skattemedlen dryga.

Ett stort bekymmer är att kunna rekrytera personal inför sommaren. Vi ser också att det blir allt svårare att rekrytera fler yrkesgrupper inom våra verksamheter än tidigare. Den demografiska försörjningskvoten i Västerviks kommun ligger för 2023 på 1,02 (riket 0,77 och alla kommuner 0,90).

Ett värde över 1 innebär att gruppen äldre och yngre är större än den i arbetsför ålder (enligt SCB:s definition personer mellan 20–64 år). Detta är ett stort bekymmer ekonomiskt men även om vi ska kunna rekrytera personal till verksamheterna framöver.

I föreliggande delårsrapport för första tertialet 2024 framgår att resultatet för perioden är ett underskott på 21,9 mnkr. Prognosen för helåret pekar på ett resultat på 91,5 mnkr vilket är 10,2 mnkr sämre än budget. Förklaringen till avvikelsen är en något bättre skatteprognos än budgeterat med 8,3 mnkr men samtidigt en kraftig ökning av prognosen för pensionskostnader för året med 15,9 mnkr. Även ett tillskott till barn- och utbildningsnämnden på 5 mnkr bidrar till det negativa resultatet.

I denna rapport finns endast korta kommentarer till det ekonomiska utfallet i de olika nämnderna och bolagen. För en mer djupgående analys hänvisas till delårsrapport för respektive nämnd och bolag.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

För kommuner är skatter och utjämningsbidrag de absolut största intäkterna. En av de stora *omvärldsriskerna* är förknippad med reducerade skatteintäkter till följd av högre arbetslöshet vid en konjunkturedgång. En positiv utveckling på arbetsmarknaden med fler arbetade timmar är viktig för skatteunderlaget och kommunernas intäkter. När antalet timmar ökar skapas reformutrymme i den kommunala ekonomin. En annan påtaglig risk är reducerade statsbidrag eftersom de beror på politiska beslut på nationell nivå, vilka är svåra att förutse och varierar över tid.

En av de största *verksamhetsriskerna* är att säkra personalförsörjningsbehovet för framtiden och attrahera och behålla kompetenta medarbetare till verksamheterna. Pensionsavgångar, personalomsättning och ökande sjukfrånvaro i kombination med växande verksamhet och brist på utbildad personal innebär att konkurrensen om arbetskraften ökar. Det är därför av största vikt att behålla redan anställd personal, bland annat genom arbetsmiljöåtgärder som främjar närvaro och minskar sjukfrånvaron samt förlänger arbetslivet. De hälsofrämjande åtgärderna måste stå i centrum för att arbetsmiljön ska förbättras. Det är ett viktigt inslag i konkurrensen om arbetskraften framöver.

De *finansiella riskerna* som kommunkoncernen framför allt är exponerad för är ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk. Riskmandatet är utformat för att minimera riskerna och regleras främst i kommunens finanspolicy som styr verksamheten i internbanken. Internbanken har alla sina lån i Kommuninvest, totalt 2 850 mnkr. Primärkommunen har även en checkkredit i Nordea på 300 mnkr. Primärkommunen har inga lån utan allt lånas upp för bolagens räkning. Alla lån utom fem har i dagsläget rörlig ränta och 530 mnkr är räntesäkrat via swappar. I december 2020 fattades beslut att inga nya swappar ska tecknas tills vidare. Kommunen har god kreditvärdighet hos Kommuninvest som varje år gör en riskvärdesanalys av sina kunder.

Framtida *pensionsförpliktelser* utgör betydande belopp i kommunerna. Kommunkoncernens samlade avsättningar för pensioner i balansräkningen och pensionsförpliktelser redovisade inom linjen avser kommunen. Värderingen av pensionsförpliktelserna har gjorts med tillämpning av RIPS 21. Kommunens pensionsmedel är inte placerade i finansiella instrument utan återlånas och används för att finansiera investeringar. Bolagen har valt försäkringslösning för sina pensionsåtaganden.

Det senaste året har även inneburit en ny akut risk i vår omvärld i form av kriget i Ukraina. Hur långvarigt det blir och hur långtgående konsekvenserna blir är ännu svårt att förutsäga. Även kriget i Gaza innebär en risk liksom att 2024 är ett supervalår med många länder som håller nationella val och dessutom har vi val till Europaparlamentet.

Befolkning

Vid utgången av 2023 hade Västerviks kommun 36 434 invånare, en minskning med 216 invånare jämfört med året innan. De senaste tio årens uppåtgående trend, främst driven av utrikes inflyttningar, har mattats av. I takt med att antalet utrikes inflyttningar har avtagit har befolkningsutvecklingen i kommunen planat ut och de senaste två åren minskat. En ytterligare delförklaring till de senaste årens minskning är låga födelsetal och större födelseunderskott.

Precis som under 2022 var födelsetalen historiskt sett låga under 2023. Antalet födda i kommunen var 289, vilket utöver bottennoteringen 2022 är den lägsta noteringen de senaste 20 åren. Trenden med lägre födelsetal syns även på riksnivå.

Enligt de senaste befolkningssiffrorna per mars 2024 har befolkningen minskat med ytterligare 58 personer sedan årsskiftet.

Händelser av väsentlig betydelse

Den 29 april påbörjades bygget av ett nytt avloppsreningsverk på Lucerna. Ett stort steg i utvecklingen mot ett hållbart samhälle.

Sedan årsskiftet finns ett nytt LSS-boende på Stora Trädgårdsgatan 41 i Västervik.

I mars inleddes arbetet med den nya konstgräsplanen på Karstorps IP.

2023 års lönekartläggning visar för första gången på jämställda medianlöner vad gäller lika arbete bland kommunanställda.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Ansvarsstruktur och styrning av den kommunala koncernen

I kommunkoncernen finns flera nivåer av politiska instanser: kommunfullmäktige (KF), kommunstyrelsen (KS) och nämnderna samt styrelserna för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstepersonsorganisation. Det är politikerna som är ytterst ansvariga för den kommunala servicen. De anställda ansvarar för att politiska beslut genomförs i det dagliga arbetet. Styrning och uppföljning utgår från Vision 2030 - *Livskvalitet varje dag* - och mål och uppdrag för verksamheterna i den kommunala koncernen. KF beslutar om mål för god ekonomisk hushållning samt om riktlinjer och övergripande styrdokument. Ekonomiska ramar och mål sätts av KF i det årliga budgetdokumentet, sedan är det respektive nämnd som ansvarar för att verksamheten uppnår målen och håller tilldelad budget. KF följer utvecklingen i delårsrapporten efter första och andra tertiet, samt i årsbokslutet per december. De två senare rapporterna följer även upp målen och granskas också av revisionen. Kommunstyrelsen följer löpande utvecklingen av kommunens ekonomi i ekonomirapporter som upprättas månadsvis. KS har *uppsiktsplikt*, det vill säga ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Det innefattar nämnder och kommunala bolag. Uppsikten tar sin utgångspunkt i budget, ägardirektiv och verksamhetsplaner men även internkontroll, delårsrapporter och policys återrapporteras till KS.

Styrningen av de kommunala bolagen sker främst genom bolagsordning och ägardirektiv som fastställs årligen genom beslut på bolagsstämmorna och i KF. Västerviks Kommuns Förvaltnings AB är moderbolag i bolagskoncernen. VD i förvaltningsbolaget är kommundirektören. Sammansättning av styrelse och VD är ett viktigt led i arbetet med en samordnad koncern. Kommunen lämnar borgen för hela koncernens låneram som för 2024 uppgår till 4 516 mnkr.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att samordna den interna kontrollen, som regleras i reglementet för intern kontroll. Både bolag och förvaltningar ska varje år upprätta en internkontrollplan som godkänns av respektive styrelse eller nämnd. Avrapportering görs sedan till styrelse och nämnd och en sammanfattande rapport för koncernen lämnas till KS i samband med avrapportering av årsbokslutet. Där fel och brister upptäcks ska förslag på åtgärder finnas.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunallagen ställer krav på att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning, vilket betyder att det ekonomiska resultatet ska vara positivt sett över en längre period. Den kommunala koncernens verksamheter ska bedrivas med god kvalitet, kostnadseffektivt och med en rimlig självfinansiering av investeringarna. Grundtanken är att dagens kommunmedborgare ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop, eller skjuta upp betalningen till framtida generationer. God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet på kort och lång sikt. Varje kommun bestämmer själv de finansiella målen för att god ekonomisk hushållning ska uppnås.

Ett skäl för att överskott krävs, i den kommunala verksamheten likväl som i bolagen, är att kunna möta behovet av framtida investeringar och då undvika ökad upplåning. Ett annat motiv är att de pensionsrättigheter som anställda i kommunen tjänat in före 1998 inte är finansierade. Ett tredje motiv är att det bör finnas en buffert för att kunna möta oförutsedda händelser och för att inte få en ryckighet i ekonomin, eller behöva vidta panikåtgärder.

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Verksamhetsperspektivet inriktas mot kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Såväl verksamhetsmål som finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska finnas i budgeten. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen uppnåtts. Revisorerna ska bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsredovisningen är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat om.

Uppföljning

En väsentlig förutsättning för att uppnå en ekonomi i balans är att budgeten följs. En viktig del i styrning och kontroll av ekonomin är de uppföljningar som görs under året. Nämnderna ansvarar för att hålla budget och vid befarade avvikelser ska nämnden tillsammans med kommunstyrelsen vidta åtgärder. I enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda dokumentet "Budget 2024 ekonomisk planering 2025 - 2026 visioner, prioriteringar och resurser" följer kommunfullmäktige utvecklingen i den så kallade delårsrapporten efter första och andra tertialet, det vill säga efter april och augusti, samt i årsbokslutet per december. De två senare rapporterna följer även upp målen och granskas också av revisionen. Kommunstyrelsen följer löpande utvecklingen av kommunens ekonomi i ekonomirapporter som upprättas månadsvis.

Prognos för helåret

Västerviks kommun har två finansiella mål. På längre sikt är målet ett närmande till ett resultat på 2 % av skatteintäkter och kommunal utjämning. 2024 är ett mycket tufft år ekonomiskt för både kommuner och regioner därför är målet för 2024 att resultatet ska uppgå till minst 0 % av skatteintäkter och kommunal utjämning. Då har ett tillskott från RUR (resultatutjämningsreserven) på 76,3 mnkr räknats med. Detta mål kommer inte att nås då det prognostiserade underskottet är ännu större än de 76,3 mnkr.

Det andra målet är att självfinansiera investeringar till 100 % (årets resultat + avskrivningar sett i ett femårsperspektiv). På grund av höga investeringsnivåer och låga resultat kommer det att vara svårt att nå självfinansieringsmålet de närmaste åren varför undantag görs för åren 2022 - 2026 med ett

krav på självfinansiering till 55 %. Detta mål ser ut att nås. (Bolagen har egna självfinansieringsmål och avkastningskrav.)

Det prognostiserade årsresultatet för kommunen efter april månad är ett resultat på -91,5 mnkr vilket innebär en försämring mot budget med 10,2 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras av en förbättrad skatteprognos från SKR per april jämfört med budget på 8,3 mnkr och realisationsvinster med 2,4 mnkr. På den negativa sidan finns en kraftigt höjd prognos för pensionskostnaderna under året med 15,9 mnkr utöver budgeterat. Barn- och utbildningsnämnden har fått ett ramtillskott på 5 mnkr (utöver budgeterat) under våren men räknar trots det med att dra över budget med 5 mnkr på helåret. Socialnämnden klarar att hålla sin budget tack vare statliga bidrag från tidigare år på 21,8 mnkr som inte fanns med i budget. Övriga nämnder räknar med att hålla sin tilldelade budget, men inom de olika nämnderna finns verksamheter med både positiva och negativa avvikelser från budget.

Översiktlig sammanställning av resultatet, mnkr	Utfall april 2024	Utfall april 2023	Förändring
Taxor och avgifter	43,8	39,9	3,9
Hyror och arrenden	29,7	29,1	0,6
Bidrag	60,1	50,4	9,7
Försäljning av verksamhet o konsulttjänster	12,4	10,4	2,0
Övriga intäkter	8,9	8,4	0,5
Summa intäkter	154,9	138,2	16,7
Personalkostnader	-698,5	-658,2	-40,3
Köp av verksamhet	-117,7	-110,9	-6,8
Lokal- och markhyror	-117,5	-110,6	-6,9
Lämnade bidrag	-20,5	-20,9	0,4
Övriga kostnader	-126,7	-121,4	-5,3
Av- och nedskrivningar	-11,5	-10,5	-1,0
Summa kostnader	-1 092,4	-1 032,5	-59,9
Skatteintäkter	610,0	595,0	15,0
Generella statsbidrag och utjämning	294,6	267,4	27,2
Finansiella intäkter och kostnader	10,9	8,6	2,3
Periodens resultat	-21,9	-23,4	1,4

Förklaring till större förändringar mellan åren:

På intäktssidan ses förändringar främst på taxor och avgifter som har räknats upp med index och bidrag som har ökat främst på grund av ökade statliga bidrag till skola och äldreomsorg och bidrag från Sparbankstiftelsen till miniarenor (4,4 mnkr).

På kostnadssidan är det ökade personalkostnader med 6 % vilket förklaras av högre pensionskostnader och årlig lönerörelse plus PO.

Posten köp av verksamhet har ökat vilket beror på volymökning av LOV (lag om valfrihet inom hemtjänsten), en minskning på Funktionsstöd som beror på minskat antal placeringar, och en ökning på IFO som beror på ökat antal placeringar. Även interkommunala ersättningar för gymnasieplatser har ökat jämfört med föregående år.

Hyreskostnaden har ökat med 6 % vilket förklaras av hyreshöjningar.

Posten övriga kostnader har ökat med ca 5 %. Det är mindre ökningarna på flera poster såsom förbrukningsmaterial, försäkringskostnader, transporter och resor, telekommunikation, kontorsmaterial och IT-material. Förklaringen är troligtvis den allmänna prisökningstakten.

Prognos och avvikelse för nämnderna och bolagen

Kommunstyrelsen – ekonomisk redovisning

mnkr	Nettokostnad 24-04-30	Budget 2024	Prognos per 24-12-31	Prognosav- vikelse mot budget 2024
Totalt	-160,4	-514,9	-514,9	0
Politisk verksamhet	-3,2	-15,9	-15,9	0
Ledningskontor	-19,8	-79,6	-77,1	2,5
Förvaltningsledare	-0,8	-6,5	-5,9	0,7
Samhällsbyggnad	-49,0	-141,0	-148,2	-7,2
Kultur	-20,8	-61,9	-61,6	0
Näringsliv och kompetens	-29,0	-101,6	-96,6	5,0
Kommunservice	-19,4	-49,7	-50,7	-1,0
Räddningstjänst	-18,2	-58,9	-58,9	0

Kommunstyrelsens förvaltning lämnar en prognos utan avvikelse mot budget på helheten. Däremot finns det stora avvikelser på de enskilda enheterna.

Politisk verksamhet

Räknar med att hålla budget.

Ledningskontor

För Ledningskontor inklusive KS stab finns fortfarande en del vakanser från 2023 som hänger med in i 2024 och gör att det blir ett överskott mot budget på 2,5 mnkr.

Förvaltningsledare

Prognosen pekar på ett överskott mot budget på 0,7 mnkr vilket till stor del förklaras av att arbetet med ÖP ännu inte kommit igång.

Samhällsbyggnad

Inom Samhällsbyggnad räknar man med en prognos på -7,2 mnkr på helåret. Det består framför allt av ökade kostnader inom gata/park, vilket till stor del beror på indexregleringar. Vi har även ett allmänt höjt kostnadsläge, vilket resulterar i att konsultkostnaderna har ökat väldigt mycket senaste åren. Även för skärgårdstrafik, belysning och asfalt så är det högre kostnader än budgeterat.

Kultur

En del verksamheter har lägre personalkostnader på grund av flera vakanser och sjukskrivningar, särskilt inom biblioteksverksamheten. Rekryteringar pågår. Kostnadsökningar konstateras i relation till ökat behov av trygghetsinsatser och biblioteksflyttar. Kulturskolan har också fått en tillfälligt minskad budgetram under 2024. Då det är svårt att förutsäga kostnader kring trygghetsinsatser framåt lämnar enheten en prognos om +0 på helår.

Näringsliv och kompetens

Inom Näringsliv och Kompetens ses ännu ingen ökning för försörjningsstöd. Mot bakgrund av överskottet 2023 och en del vakanser så lämnas därför en positiv avvikelse med +5,0 mnkr mot budget.

Kommunservice

Prognosavvikelse på -1,0 avser främst indexregleringar inom IT-enheten. Minskade intäkter inom kosten då man tappat kunder och ökade kostnader i samband med renovering av köket Åbylund bidrar också.

Räddningstjänst

Räknar med att hålla budget.

Barn- och utbildningsnämnden – ekonomisk redovisning

Barn- och utbildning, mnkr	Nettokostnad 24-04-30	Budget 2024	Prognos per 24-12-31	Prognosav- vikelse mot budget 2024
Totalt	-354,3	-979,1	-984,1	-5,0
Övergripande administration	-19,1	-61,1	-61,1	0
Förskola och familjedaghem	-78,4	-210,6	-212,1	-1,5
Grundskola och fritidshem	-183,7	-503,3	-506,8	-3,5
Gymnasieskola/gymnasiesärskola	-64,5	-179,4	-179,4	0
Komvux & SFI	-8,6	-24,6	-24,6	0

Barn- och utbildningsförvaltningen lämnar efter april månad en prognos på -5 mnkr gentemot budget. Periodens resultat är -6,4 mnkr. Med anledning av prognosen så upprättas handlingsplaner på enheter med underskott. För verksamhet grundskola och skolbarnomsorg inom barn- och utbildningsnämndens område så gäller stor återhållsamhet med inköp och anställningar. Inköp och anställningar i grundskolan och skolbarnomsorg ska förankras med grundskolechef.

Övergripande administration

Prognosen är att klara budgeten.

Förskola

Prognosen är -1,5 mnkr och utfallet -2,4 mnkr för perioden. Det negativa utfallet beror på att lönerna för perioden ligger över budget. Del av det högre löneutfallet beror på att barnomsorg på obekvämt arbetstid har behövt vara öppen under januari, vilket det inte fanns budget för. Den större delen av löneutfallet över budget ligger dock på några av förskoleenheterna. Till hösten kommer verksamheten korrigera ner sina organisationer på grund av det förväntade lägre barnantalet. Ett stort arbete med detta pågår, prognosen baseras dock på att hösten är i ekonomisk balans.

Grundskola

Grundskolan inklusive skolbarnomsorgen prognostiseras till -3,5 mnkr på helåret och resultatet för perioden ligger på -3,0 mnkr. Totalt för verksamheten ligger lönerna för perioden över budget, några enheter har högre löneläge än vad som var budgeterat. Arbetet med att försöka justera ner dessa organisationer samt upprätta handlingsplaner för att hamna närmare budget har påbörjats. Regeringens förslag i vårändringsbudgeten om att tillföra skolan mer resurser är inräknade i prognosen som baseras på att verksamheten till hösten är i ekonomisk balans.

Gymnasieskola

Gymnasiet räknar med att hålla budget. De interkommunala kostnaderna ligger över budget för våren och osäkerhet finns om höstens kostnader.

Komvux

Komvux räknar med att hålla sin budget.

Socialnämnden – ekonomisk redovisning

Socialnämnden, mnkr	Nettokostnad 24-04-30	Budget 2024	Prognos per 24-12-31	Prognosav- vikelse mot budget 2024
Totalt	388,6	1 169,1	1 169,1	0
Äldreomsorg	192,2	566,1	565,1	1,0
Funktionsstöd	101,2	308,8	311,8	-3,0
Individ- och familjeomsorg	37,3	116,9	117,9	-1,0
Hälso- och sjukvårdsverksamhet	44,3	139,2	136,2	3,0
Förvaltningsstab och nämnd	13,7	38,1	38,1	0

Socialförvaltningens prognos efter april månad är ett nollresultat. Individ- och familjeomsorgen går mot ett underskott på grund av kostsamma placeringar. Det är fortsatt positiva siffror inom äldreomsorg och hälso- och sjukvård. Underskottet på funktionsstöd ligger kvar och orsaken är liksom tidigare höga kostnader på särskilt boende.

Äldreomsorg

Volymerna inom hemtjänsten är oförändrade. Kostnader för livsmedel och bränsle ligger fortsatt högt, till följd av inflationen. Ett nytt statsbidrag är beviljat som avser uppsökande verksamhet för att motverka ensamhet bland äldre, vilket ligger helt i linje med nya socialtjänstlagen som träder i kraft 1 juli 2025. Sommarens personalkostnader blir avgörande för verksamhetens resultat. Statsbidrag från 2023 bidrar på intäktsidan och prognosen för äldreomsorgen är ett överskott med 1 mnkr.

Funktionsstöd

Kostnaden för externa placeringar minskar. Personalkostnaderna ligger fortsatt högt på särskilt boende. Övriga insatser har små förändringar. Liksom inom äldreomsorgen påverkar sommarbemanningen och dess kostnader det totala resultatet. Prognosen för funktionsstöd är fortsatt ett underskott med 3 mnkr.

Hälso- och sjukvård

Kostnader för hyrpersonal har minskat kraftigt och ligger 1,6 mnkr under budgeterad nivå. Kostnader för fordon – främst leasingkostnader – ligger högt och kommer att medföra stora underskott mot budget. Detta gäller även kostnader för bashjälpmedel. Statsbidrag från 2023 bidrar till stora intäkter och resultatet för HS förväntas bli ett överskott med 3 mnkr.

För närvarande finns inga ungdomar placerade på SiS – Statens institutionsstyrelse. En vuxen finns placerad på SiS, och de totala kostnaderna för vuxenplaceringar ligger redan över årsbudgeten. Familjehemmen ligger på budgeterad nivå vilket är mycket positivt. Prognosen för IFO är ett underskott med 1 mnkr.

Miljö- och byggnadsnämnden – ekonomisk redovisning

Miljö- och byggnadsnämnd, mnkr	Nettokostnad 24-04-30	Budget 2024	Prognos per 24-12-31	Prognosavvikelse mot budget 2024
Totalt	-6,6	-18,7	-18,7	0
Stab/nämnd	-2,3	-7,0	-7,0	0
Miljö	-2,7	-6,3	-6,3	0
Bygg	-1,6	-5,4	-5,4	0

Prognosen är att budget kan hållas. Ärendemängden på byggsidan är fortfarande låg men något bättre än 2023.

Överförmyndarnämnden – ekonomisk redovisning

Överförmyndaren, mnkr	Nettokostnad 24-04-30	Budget 2024	Prognos per 24-12-31	Prognosavvikelse mot budget 2024
Totalt	1,3	3,8	3,8	0

Överförmyndarens verksamhet är till stor del styrd av lagar och föreskrifter och de flesta kostnader är sådana som inte går att påverka eller endast går att påverka i mindre utsträckning. De mer komplexa ärendena fortsätter att öka och det råder idag en brist på ställföreträdare som kan åta sig dessa ärenden. Exempel på mer komplexa ärenden är huvudmän som är utåtagerande och hotfulla eller som kräver stora arbetsinsatser i form av kontakter med myndigheter, anhöriga och huvudmännen. Västerviks Kommun har idag en förvaltarenhet som åtar sig mer komplexa ärenden vilket avhjälpt en del av problemet. Det kommer dock behöva rekryteras fler ställföreträdare de kommande åren då flera av dem som idag har uppdrag är till åren komna. Problemet med att hitta lämpliga ställföreträdare finns hos de flesta överförmyndaren runt om i Sverige.

I februari beslutade kommunfullmäktige att utse kanslichef Elisabet Olsson till ny överförmyndare då Niklas Östberg avsagt sig sitt uppdrag.

Samtliga gode män och förvaltare har att inkomma med en ekonomisk redovisning senast 1 mars varje år vilket renderar i att cirka 400 redovisningar skall granskas och arvoderas under perioden. Överförmyndaren har som mål att samtliga redovisningar skall vara genomgångna innan den första augusti. Granskningsarbetet är i fas och efter april är 56 procent av redovisningarna genomgångna jämfört med samma period föregående år då 38 procent var klara.

Sammanfattande bedömning:

Kommunens ekonomi har på kort tid blivit mycket ansträngd, vilket gäller för de flesta kommuner. Vi kommer från några år med stora statliga bidrag under pandemin som gör att vi har ett eget kapital att ta av för att klara verksamheternas kostnader. Kostnadsutvecklingen har de senaste två åren varit högre än ökningen av skatter och utjämningsbidrag vilket gör att det nu finns ett "glapp" mellan intäkter och kostnader. Balanskravet nås inte enligt prognosen och soliditeten är försämrad. Prognosen för året visar på ett resultat som understiger det budgeterade. Verksamheterna jobbar på under året och inför budget 2025 för att komma ner i kostnadsmassa och anpassa sig till den nya verkligheten som vi nu finns i. Tack vare att vi kommer från en tid med stabil ekonomi och har täta uppföljningar av ekonomin så har vi en möjlighet att vända läget och åter få en ekonomi i balans.

De kommunägda bolagen

I delårsrapporten per april redovisas kommunen och de kommunala bolagen i separata rapporter. I tabellen nedan framgår utfall och prognos för bolagen som ingår i förvaltningskoncernen.

Resultat och prognos per april, mnkr	Utfall april 2024	Utfall april 2023	Förändring	Prognos 2024	Budget 2024	Prognos mot budget
Västerviks kommuns Förvaltnings AB	1,3	1,4	-0,1	9,9	9,9	0
Västervik Miljö & Energi AB	20,7	25,6	-4,9	9,4	29,7	-20,2
Västerviks Kraft Elnät AB	12,0	10,2	1,9	28,1	26,0	2,1
Västerviks Bostads AB	0,8	4,4	-3,8	43,1	42,7	0,4
TjustFastigheter AB	0,9	4,7	-3,9	15,5	5,2	10,3

Västerviks kommun är delägare med 15 % i Smålandshamn AB och helägare till Västervik Resort AB. Då dessa bolags rapporter inte kommenteras i delårsrapporten för förvaltningskoncernen lämnas korta kommentarer om dessa bolag nedan.

Årsprognos Västervik Resort AB

Prognosen per april är +1,8 mnkr för helårsresultatet. Det är en minskning med -0,8 mnkr jämfört med tidigare prognos och en halvering mot budgeterade 3,6 mnkr. Förändringen är främst kopplat till ökade kostnader för försäkringar, bevakning och IT. Justering har även gjorts för räntekostnaderna då vi räknat något lägre på räntenivåerna för 2024. Den ändrade prognosen håller sig inom avkastningskravet då prognosen ger 5,4 % på totalt kapital enligt ägardirektivet.

Rapport för Smålandshamn AB januari – mars (Q1)

Utfallet för Q1 överträffar förväntningarna. Omsättning samt resultat ger båda en positiv avvikelse med ca 4,9 mnkr samtidigt som kostnadsposterna ligger i linje med budget. Bolaget har med andra ord fått en bra start på året. För första kvartalet uppgick omsättningen till 30,9 mnkr, en minskning med 14 % jämfört med föregående år. Omsättningen ligger en bra bit över budgeterat 26,0 mnkr och beror till stora delar på att det vindkraftsprojekt som var planerat till maj, hanterades under Q1. Vindkraftsprojektet är det enda planerade under året och kvar återstår utlastning och demontering. Övrig godshantering har legat i linje med budget och något bättre därtill. Hanteringen av sågade trävaror har minskat med 43 % jämfört med samma period föregående år, dock fortsatt på relativt höga volymer. Volymer för timmer och brännved har ökat stadigt under perioden och är en affär med god införtjäning vilket speglar sig i resultatet. Noteras ska att verksamheten i Västervik har haft en mycket bra inledning av året. Hanteringen av framför allt brännved men också salt är viktiga affärer och ger ett bra resultat för perioden. Verksamheten i Västervik växer och kommer att vara en betydelsefull del i resultatet för innevarande verksamhetsår. Det samlade resultatet efter finansiella poster uppgick till 3,2 mnkr och är ett betydligt bättre utfall mot budget (-1,7 mnkr). Resultatet är dock helt i linje med det tidigarelagda vindkraftsprojektet nämnt ovan. Bedömningen framåt är inte självklar. Osäkerheten är stor när det gäller hur efterfrågan på sågade trävaror kommer utvecklas i närtid. Inga fler vindkraftsleveranser är planerade under 2024 och helåret som helhet väntas fortfarande bli ett utmanande år. Tryggheten per idag ligger vid råvaran till skogsindustrin vilken signalerar stabilitet och till och med ett ökat behov.

Investeringar

Kommunen har investerat 6,9 mnkr under perioden. Budgeterade investeringar för året uppgår till 110,6 mnkr inklusive rullade investeringsmedel från 2023. Föregående år var investeringarna 11,0

mnkr för samma period. Mycket av planeringsarbetet för investeringarna görs under våren och det mesta av faktureringen från leverantörer sker under slutet av året. Årets investeringsbudget är ovanligt hög och de senaste åren har en översyn och prioritering av planerade investeringar i kommunen gjorts för att komma ner till investeringsnivåer där självfinansieringsmålet kan hållas. Tyvärr har en del "underhållsinvesteringar" identifierats som gör att investeringsnivåerna ligger högt ytterligare några år. Det är dock viktigt att verksamheten kan klara av att genomföra planerade investeringar inom utsatt tid så man slipper skjuta investeringar till nästkommande år.

Fullständig investeringsredovisning finns under rubriken Räkenskaper längre fram i denna rapport.

Lån och borgen

Internbanken för kommunkoncernen finns i Västerviks Kommuns Förvaltnings AB som är moderbolag i bolagskoncernen. Per 2024-04-30 uppgick kommunkoncernens långfristiga skulder till totalt 2 717,8 mnkr varav kommunen har likvida medel som lånas in till internbanken. Låneramen för 2024 uppgår till 4 516 mnkr enligt beslut av KF. Kommunen borgar för låneramen i sin helhet samt några äldre borgensförbindelser till bland annat föreningar. När det gäller kommunens borgensåtaganden bedöms risken som låg för att åtagandet ska behöva infrias. Den absolut största delen avser kommunens egna bolag där kommunen kontinuerligt följer utveckling och verksamhet. Bedömningen är att bolagens resultatnivåer är betryggande.

Av tabellen nedan framgår lånets fördelning per låntagare per 30 april 2024. Primärkommunen har inga lån utan allt upplånas för bolagens räkning.

Lån i internbanken per 30/4 per låntagare	2024	2023
Västerviks kommun	349,0	270,8
Västerviks kommuns förvaltnings AB	-14,7	-20,4
Västerviks Bostads AB	-1 050,3	-814,8
Tjustfastigheter AB	-1 080,0	-1 091,5
Västervik Miljö & Energi AB	-870,9	-686,2
Västervik Kraft Elnät AB	0,6	23,9
Västervik Resort AB	-51,8	-47,4
Västervik Biogas AB	0,3	0,3
Totalt	-2 717,8	-2 365,3

- Den genomsnittliga snitträntan i låneportföljen uppgår för april månad till 3,40 % (samma period föregående år 2,66 %). Om derivaten exkluderas uppgår räntan till 3,74 %.
- Genomsnittlig räntebindningstid uppgår till 1,9 år (2,4 år). Andel räntebindning på ett år eller kortare uppgår till 57 % (52 %) av skuldvolymen.
- Den genomsnittliga kapitalbindningstiden i skuldportföljen uppgår till 2,0 år (2,5 år).
- Andel av skuldportföljen som förfaller inom 1 år uppgår till 30 % (16 %).

Pensionsförpliktelser

Från och med 1998 redovisas kommunens pensionsförpliktelser enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att pensionsrättigheter som har intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. I balansräkningen under avsättningar redovisas endast pensionsutfästelser kommunen har gjort från och med 1998. Hela den individuella delen av premien enligt det pensionsavtalet – PFA 98 – utbetalas till enskild förvaltning. Den redovisas som kortfristig skuld. Kommunens pensionsmedel är inte placerade i finansiella instrument utan återlånas och används för att finansiera investeringar. Bolagen har valt försäkringslösning.

Kommunens totala pensionsförpliktelser uppgår till 956,6 mnkr att jämföra med 860,6 mnkr föregående år.

Under 2023 infördes ett nytt pensionsavtal för kommuner och regioner. Detta innebär kraftigt höjda pensionskostnader vilket tagits höjd för i årets budget, men när den senaste pensionsprognosen kom visade det sig att det kommer krävas ytterligare 15,9 mnkr för pensionskostnader under 2024. Den höga inflationen gör att även kostnaderna för pensioner stiger kraftigt.

Balanskravsresultat

Prognostiserat resultat enligt balanskravet	2024-04-30
Ingående balanskravsresultat	0
Prognostiserat resultat enligt resultaträkning	-91,5
Realisationsvinster	-2,4
Prognostiserat resultat efter balanskravsjusteringar	-93,9
Medel till/från resultatutjämningsreserv	76,3
Utgående prognostiserat balanskravsresultat	-17,6
Synnerliga skäl (RIPS)	0
Balanskrav att återställa	-17,6

Förväntad utveckling

SKR:s skatteprognos per april innevarande år pekar på en svag förbättring av skatteintäkter och generella statsbidrag de närmaste åren men på grund av hög inflation det senaste året, som inneburit stora kostnadsökningar, blir det ingen real höjning av skatter och bidrag. För både 2023 och 2024 räknar man med en urholkning av skatteunderlaget till följd av de stora prisökningarna. Det är första gången sedan 2004 som det reala skatteunderlaget urholkas. SKR bedömer att lågkonjunkturen håller i sig hela 2024 och att arbetslösheten stiger något. Om inflationen stabiliseras på normala nivåer runt 2 % (Riksbankens mål) så bedömer SKR att läget kan bli bättre från 2025.

De största och mest akuta omvärldsfaktorerna just nu är kriget i Ukraina och i Gaza. Även supervalåret 2024 med EU-val, val i USA och många andra länder gör att framtiden är mycket oviss.

Under 2023 höjde Riksbanken styrräntan till 4,0 %. Den första sänkningen kom i maj 2024 med 0,25 %. Marknaden bedömer nu att det blir flera sänkningar under året och många tror på en ränta på 2,5–3,0 % vid årets slut. För kommunkoncernen innebär en höjning av räntenivån med 1 % 8,8 mnkr i ökade räntekostnader innevarande år med nuvarande upplåning och räntebindning. För 2025 innebär det kostnadsökning med ca 15 mnkr.

Våra utmaningar kring personalförsörjning och demografi är stora även framåt. Vi har lärt oss mycket när det gäller digitalisering och distansarbete under pandemin som vi har nytta av i vårt utvecklingsarbete framåt.

Även till sommaren 2025 är det svårigheter att hitta sommarvikarier till delar av verksamheterna.

Räkenskaper

Driftsredovisning

	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad	Budget 2024	Prognos årets resultat	Prognos avvikelse mot budget 2024
Kommunstyrelse	98,4	-258,8	-160,4	-514,9	-514,9	0,0
Politisk verksamhet	1,1	-4,4	-3,2	-15,9	-15,9	0,0
Ledning	2,9	-22,1	-19,2	-65,7	-62,8	2,9
Samhällsbyggnad	18,0	-67,0	-49,0	-141,0	-148,2	-7,2
Kultur	2,5	-23,3	-20,8	-61,9	-61,6	0,3
Näringsliv o Kompetens	8,9	-37,9	-29,0	-101,6	-96,6	5,0
Kommunservice	59,7	-79,1	-19,4	-49,7	-50,7	-1,0
Räddningstjänst	5,3	-23,5	-18,2	-58,9	-58,9	0,0
Prioriterade områden	0,0	-1,5	-1,5	-20,3	-20,3	0,0
Barn- och utbildningsnämnd	40,6	-394,9	-354,3	-979,1	-984,1	-5,0
Gemensam verksamhet *	1,6	-20,7	-19,1	-61,1	-61,1	0,0
Förskola och familjedaghem	11,7	-90,1	-78,4	-210,6	-212,1	-1,5
Obligatorisk skola och fritidshem	21,3	-205,0	-183,7	-503,3	-506,8	-3,5
Gymnasieskola, gymnasiesärskola	5,0	-69,5	-64,5	-179,4	-179,4	0,0
Komvux och SFI	1,1	-9,6	-8,6	-24,6	-24,6	0,0
Internposter 36190 - 46390			-			0,0
Socialnämnd	80,3	-463,8	-383,5	-1 169,0	-1 169,0	0,0
Äldreomsorg	55,8	-243,5	-187,7	-566,0	-565,0	1,0
Individ- och familjeomsorg	4,6	-41,9	-37,3	-116,9	-117,9	-1,0
OF, omsorg & stöd, funktionsneds.	15,1	-116,1	-100,9	-308,8	-311,8	-3,0
Hälsa- och sjukvårdsverksamhet	4,1	-48,0	-43,9	-139,2	-136,2	3,0
Förvaltningsstab och socialnämnd	0,7	-14,4	-13,7	-38,1	-38,1	0,0
Internposter 36190 - 46390	252,2	-252,2	0,0			-
Miljö- och byggnadsnämnd	3,6	-10,2	-6,6	-18,7	-18,7	0,0
Överförmyndare	0,0	-1,3	-1,3	-3,8	-3,8	0,0
Revision	0,2	-0,7	-0,5	-1,8	-1,8	0,0
Semesterlöneskuld, ökning			0,0	-4,5	-4,5	0,0
Summa nämnder			-906,5	-2 691,8	-2 696,8	-5,0
Summa internredovisning			-906,5	-2 691,8	-2 696,8	-5,0
<i>Justering för externredovisning:</i>			-21,7	-57,8	-95,5	-37,7
Resultat före avskrivningar			-928,2	-2 749,6	-2 792,3	-42,7
Avskrivningar			-11,5	-41,8	-41,8	0,0
Verksamhetens nettokostnader exkl reavinster			-939,7	-2 791,4	-2 834,1	-42,7
Realisationsvinster			2,4	0,0	2,4	2,4
Verksamhetens nettokostnader inkl reavinster			-937,3	-2 791,4	-2 831,7	-40,3
Skatteintäkter och statsbidrag			904,6	2 689,9	2 720,1	30,1
Finansiella intäkter			11,2	27,6	27,6	0,0
Finansiella kostnader			-0,3	-7,5	-7,5	0,0
Resultat			-21,9	-81,3	-91,5	-10,2
Uttag ur RuR			21,9	76,3	76,3	0,0
Resultat efter RUR			0,0	-5,0	-15,2	-10,2

* inklusive 5 mnkr tillskott beslutat av KF i april 2024

Investeringsredovisning

Enhet	Investering	2024 Utfall	2024 Budget	Kommentar
SBE	Beläggning	0,1	10,0	Beläggningsunderhåll: behövs 10 mkr per år
SBE	Centrum, stadsutveckling	0,1	1,0	Mindre åtgärder i centrum
SBE	Återställning stenbeläggning centrum		0,5	Mängd och tidplan krävs
SBE	Effektbelysning	0,3	-	
SBE	Trafikåtgärder		1,5	Anpassningar och trafiksäkerhetsåtgärder
SBE	Mindre investeringar	0,2	5,0	Samlingspott för mindre åtgärder och reinvesteringar
SBE	Förnyelse trädplanteringar		0,8	Återplanteringar, planeringsunderlag tas fram 2024
SBE	Förnyelser lekplatser		1,0	Reinvesteringar 30 lekplatser
SBE	Hållbar utveckling		0,5	Mindre åtgärder/medfinansiering hållbarhetsprojekt
SBE	Hållplatser kollektivtrafik	0,5	2,4	Åtg enligt avtal med regionen, tillgänglighet busshållplats
SBE	Dagvattenåtgärder	0,1	2,5	Utök kommunalt ansvar dagvattenhantering allmänna ytor
SBE	Åtgärder badplatser	0,1	0,5	Utbyte bryggor, staket mm
SBE	Reinvesteringar gata/broar		5,0	Reinvesteringar (Jennybron)
SBE	Gatuförnyelse VA-satsning		2,0	Följd av VME ökade förnyelsetakt
SBE	Motionsspår		1,3	Forsatt satsning på underlag och belysning
SBE	Hamnen, kajer	0,6	2,0	Underhållsåtgärder kajer i staden
SBE	Markinköp		2,0	Inköp av mark (inlösen m.m.)
SBE	Utrustning kart- och mät		0,3	Ny GPS-utrustning, utbyte
SBE	Avfall skärgården		0,3	Förnyelse av avfallsanläggningar och dass m.m.
SBE	Slottsholmen (ruin)		0,5	Vård av slottsruin enligt underhållsplan
	Belopp reinvesteringar	2,0	39,1	
SBE	Storgatan	0,5	1,5	Gatumiljö
SBE	Ny industrimark		1,5	Exploterings av nytt område (ej ännu planlagt) 2024
SBE	Fiskartorget/Grönsakstorget elskåp		1,5	Åtg till följd av ny DP, ej gästhamn (trafikanpassningar)
SBE	Gamleby hamn	0,4	2,5	Åtgärd befintlig hamn, geoteknisk utred pågår, bidrag MSB
SBE	Kajrestaurering Gränsö		4,4	
SBE	Centrumförnyelse Totebo		1,5	Från början 2,5 (centrum 1,5 + busshpl 1,0)
SBE	Västerviksvägen		1,1	Gamleby torg - belysning, stenbeläggning
SBE	Gc Norrlandsvägen	3,0	9,9	Minskas med bidrag + utfört 2023
SBE	GC-väg Ekshagen	0,1	2,9	Utförande 2024
SBE	Dagvattendamm Bökensved	0,1	1,0	1,0 flyttat från dagvattenstrategi
SBE	Gc-väg St Trädgårdsgatan	0,4	8,7	Projektering gjord (2,4 mkr finns kvar från rullning 2021)

SBE	Dräneringar Gamleby		3,0	Utveckling Ernebergsfältet
SBE	Ny gata Målserum		3,8	
SBE	Sågen	0,1	7,0	Åtgärder till följd av ny DP
SBE	KBV hamnen		2,0	Ombyggnad KBV-hamnen för nya fartyg (Kustbevakningen),
SBE	Lucerna, hamn		2,0	Underhållsåtgärder Lucerna besiktning, rep stor osäkerhet.
SBE	Stadsparken		1,0	Förnyelse stadsparken, ombyggnation
SBE	Cirkulation Didrikslund	0,1		Trafiksäkerhetsåtgärd enligt KS förslag
SBE	Cirkulation Bökensved	0,1	2,0	Infartslösning och trafiksäkerhetsåtgärd Bökensved
SBE	Asfalt landningsbana		0,5	Reinvestering beläggning gamla delen av landningsbanan
SBE	Skatepark		1,5	1,5 mnkr flyttat från Spontanidrott Västralund
	Belopp investeringar	4,8	59,3	
	Totalt SBE investeringar	6,8	98,4	
KS	Övriga KS	0,0	6,7	Räddningstjänsten, Kultur, NoK, Komminservice.
Soc	inventarier	0,1	2,5	
Bun	inventarier	0,0	3,0	
	Totalt 2024	6,9	110,6	

Resultaträkning

	<u>Noter</u>	<u>2023-04-30</u>	<u>2024-04-30</u>
Verksamhetens intäkter	1	137,9	152,5
Jämförelsestörande intäkt.		0,3	2,4
Verksamhetens kostnader	2	-1 022,1	-1 080,9
Jämförelsestörande kostnad		0,0	0,0
Avskrivningar	3	-10,5	-11,5
Verksamhetens nettokostnader		-894,5	-937,4
Skatteintäkter	4	595,0	610,0
Generella statsbidrag och utjämning	5	267,4	294,6
Verksamhetens resultat		-32,0	-32,8
Finansiella intäkter	6	8,8	11,2
Finansiella kostnader	7	-0,2	-0,3
Resultat efter finansiella poster		-23,4	-21,9
Extraordinära poster		0,0	0,0
Årets resultat		-23,4	-21,9

Balansräkning

(mkr)	Noter	2023-12-31	2024-04-30
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	8	518,2	516,6
Maskiner och inventarier	9	55,5	52,5
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Summa Materiella anläggningstillgångar		573,8	569,0
Finansiella anläggningstillgångar	10	969,5	1 067,4
Summa Anläggningstillgångar		1 543,2	1 636,5
Bidrag till statlig infrastruktur		0,0	0,0
Omsättningstillgångar			
Förråd m.m.	11	21,2	22,1
Fordringar	12	408,7	283,8
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0
Kassa och bank	13	1,8	3,0
Summa Omsättningstillgångar		431,7	308,8
Summa Tillgångar		1 974,9	1 945,3
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	14		
Årets resultat		-10,5	21,9
Resultatutjämningsreserv		-214,5	-214,5
Övrigt eget kapital		-1 013,9	-1 024,4
Summa Eget kapital		-1 238,9	-1 217,0
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	15	-187,8	-194,4
Andra avsättningar	16	-68,0	-67,8
Summa Avsättningar		-255,8	-262,2
Skulder			
Långfristiga skulder	17	-4,4	-3,2
Kortfristiga skulder	18	-475,7	-463,0
Summa Skulder		-480,1	-466,2
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder		-1 974,9	-1 945,3
Panter och ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	19	712,8	762,2
Övriga ansvarsförbindelser	20	2 852,4	2852,4

Noter

	<u>2023-04-30</u>	<u>2024-04-30</u>
1 - Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	8,1	6,4
Taxor och avgifter	39,9	43,8
Hyror och arrenden	29,1	29,7
Bidrag	50,4	60,1
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	10,4	12,4
Realisationsvinster	0,3	2,4
Aktiverat eget arbete	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,2	0,0
Summa verksamhetens intäkter	138,2	154,9
2 - Verksamhetens kostnader		
Löner och sociala avgifter	-601,4	-619,9
pensionskostnader	-56,8	-78,7
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-0,8	-0,1
Bränsle, energi o vatten	-7,3	-7,4
Köp av huvudverksamhet	-110,9	-117,7
Lokal o markhyror	-110,6	-117,5
Övriga tjänster	-71,0	-70,4
Lämnade bidrag	-20,9	-20,5
Realisationsförluster o utrangeringar	0,0	0,0
Övriga kostnader	-42,3	-48,8
Summa verksamhetens kostnader	-1 022,1	-1 080,9
3 - Avskrivningar		
Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	0,0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-7,4	-8,3
Avskrivning maskiner och inventarier	-3,1	-3,3
Nedskrivningar	0,0	0,0
Summa av- och nedskrivningar	-10,5	-11,5
4 - Skatteintäkter		
Årets preliminära skattebetalningar	591,1	612,9
Prognos slutavräkning innevarande år	1,4	0,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	2,6	-3,2
Summa skatteintäkter	595,0	610,0

5 - Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämning	178,3	181,1
Kommunal fastighetsavgift	33,2	37,2
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	19,3	21,4
Kostnadsutjämning	6,7	10,6
Regleringsbidrag/avgift	28,6	37,2
Övriga generella bidrag från staten	1,5	7,3
Summa generella statsbidrag och utjämning	267,4	294,6

6 - Finansiella intäkter

Räntor från koncernföretag	4,0	5,1
Borgensavgift	4,7	4,5
Utdelning på aktier och andelar	0,0	1,5
Övriga finansiella intäkter	0,2	0,0
Summa finansiella intäkter	8,9	11,2

7 - Finansiella kostnader

Låneräntor	0,0	0,0
Ränta på pensionsavsättningar	0,0	0,0
RIPS-räntekostnad	0,0	0,0
Aktieägartillskott	0,0	0,0
Nedskrivning av finansiell tillgång	0,0	0,0
Bankavgifter	-0,2	-0,3
Övriga finansiella kostnader	0,0	0,0
Summa finansiella kostnader	-0,2	-0,3

	<u>2023-12-31</u>	<u>2024-04-30</u>
8 - Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ingående bokfört värde	481,8	518,2
Årets investeringar	59,2	6,6
Årets avskrivningar	-22,9	-8,2
Realisationsvinst	0,0	0,0
Försäljningar/Utrangeringar/nedskrivning	0,0	0,0
Överföring från annan typ av tillgång	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	518,1	516,6
Anskaffningsvärden	1 234,7	1 241,2
Akkumulerade av/nedskrivningar	-716,4	-724,7
Utgående redovisat värde	518,2	516,6
Linjär avskrivning tillämpas. Genomsnittlig nyttjandeperiod: toppbeläggningar 15 år, bärlager 33 år, parker 25 år, hamnar o farleder 15-50 år.		
9 - Maskiner och inventarier		
Ingående bokfört värde	58,1	55,5
Årets investeringar	7,0	0,2
Årets avskrivningar	-9,4	-3,3
Försäljningar	0,0	0,0
Utrangeringar/Nedskrivning	-0,2	0,0
Överföringar	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	55,5	52,5
Anskaffningsvärden	181,8	182,1
Akkumulerade avskrivningar	-126,3	-129,6
Utgående redovisat värde	55,5	52,5
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod maskiner 10år, bilar 5 år		
10 - Finansiella anläggningstillgångar		
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm.		
Västerviks Resort AB 556735-7727	30,0	30,0
Västerviks Kommuns Förvaltnings AB	252,6	252,6
Västerviks Biogas AB	0,0	0,0
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag mm.	282,6	282,6
Andelar i Kommuninvest	26,4	26,4
Övriga aktier/andelar	9,4	9,4
Lån Västerviks Kommuns Förvaltnings AB	251,0	349,0
Västerviks Bostads AB	400,0	400,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	969,4	1 067,5

11 - Förråd och lager

Exploateringsfastigheter

Ingående värde	15,4	20,7
Årets anskaffningar	9,8	0,9
Försäljningar under året	-4,6	0,0
Utgående värde	20,6	21,5
Övrigt lager	0,5	0,5
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	21,2	22,1

12 - Fordringar

Kundfordringar	18,1	25,4
Skattefordringar	81,4	25,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	138,9	99,8
Övriga kortfristiga fordringar	170,3	132,6
Summa fordringar	408,7	283,8

13 - Likvida medel

Kassa	0,0	0,0
Bank och plusgiro	1,8	3,0
Summa kassa och bank	1,8	3,0

14 - Eget kapital

Ingående eget kapital	-1 228,4	-1 238,9
Varav RUR	-185,3	214,5
Effekt av byte Redovisningsprincip/rättelse	-29,2	0,0
Periodens resultat	-10,5	21,9
Utgående eget kapital	-1 238,9	-1 217,0

15 - Avsättningar för pensioner och liknande

förpliktelser

Ingående avsättning	151,7	187,9
Nyintjänad pension	22,6	29,2
Årets utbetalningar	-6,2	-6,2
Ränte- och basbeloppsuppräknig	11,3	11,3
Ändring av försäkringstekniska grunder	-0,8	-0,8
Övrig post	2,2	2,2
Förändring löneskatt	7,1	7,1
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	187,9	194,4
Aktualiseringsgrad	98 %	98 %

Kommunen tillämpar KPRF 1983 med begränsningen att visstidspension utgår först fr.o.m 55 års ålder. För hel pension är erforderlig tjänstetid 12 år. Kommunen har pensionsåtaganden för två tidigare kommunalråd med 3/12 av full tjänstetid efter en mandatperiod vardera. Dessutom föreligger treårigt åtagande om visstidspension enligt särskilt avtal för en anställd i kommunen.

16 - Andra avsättningar

Avsatt för återställande av deponi

Deponiavsättning vid årets början	54,0	58,2
Nya avsättningar	5,0	0
Ianspråktaga belopp under perioden	-0,9	-0,2
Förändring av nuvärdet	0,0	0,0
Utgående avsättning deponi	58,2	58,0

Avsättningen deponi avser kostnader för återställande av den gamla deponin på Målserum. Tillstånd att deponera på den gamla deponin på Målserum upphörde 2008-12-31. Kostnaden omfattar bl.a planering, projektering och sluttäckning av den gamla deponin, åtgärdande av skador i mark och grundvatten, övervakning och efterkontroll av den sluttäckta deponin, omhändertagande av lakvatten samt andra ev. miljörelaterade skador orsakade av den gamla deponin. Uttag görs löpande från fonden för de åtgärder som behöver vidtas. Under 2009 startades två nya konton för avsättning som avser de två deponier som nu är i drift: Avsättning deponi klass 1 (farligt avfall) under perioden 0 kr samt Avsättning deponi klass 2 (icke farligt avfall) 0 kr. Det finns osäkerhet kring återstående kostnader för sluttäckning av deponin och avsättningen prövas årligen. En revidering av återställningskostnaden har gjorts per 2023-12-31, vilket medförde en ytterligare avsättning på 5,0 mnkr.

Asfaltsfond

Ingående asfaltsfond	0,0	9,8
årets avsättning	9,8	0,0
Utgående Asfaltsfond	9,8	9,8

17 - Långfristiga skulder

Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	-4,4	-3,2
Summa långfristiga skulder	-4,4	-3,2

18 - Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	-116,6	-66,5
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	0,0	0,0
Moms och punktskatter	-3,8	-5,3
Personalens skatter, avgifter och avdrag	-59,2	-59,6
Övriga kortfristiga skulder	-13,4	-3,1
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-282,7	-328,5
Summa kortfristiga skulder	-475,7	-463,0

19 - Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Ing. ansvarsförb. för pens. intj. före 1998	708,9	712,8
Nyintjänad pension	0,3	0,8
Årets utbetalningar	-43,0	-11,9
Ränte och basbeloppsuppräkring	47,3	44,4
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0
Övrig post	1,2	6,4
Byte av tryggande	0,0	0,0
Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/Överföring till stiftelse	0,0	0,0
Förändring löneskatt	0,8	9,6

Utgående pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

	712,8	762,2
--	--------------	--------------

20 - Övriga ansvarsförbindelser
Borgensåtaganden

Kommunägda företag	2 850,0	2 850,0
Enskilda egna hem och småhus	0,0	0,0
Ideella föreningar o ekonomiska stiftelser	2,5	2,5
Summa borgensåtaganden	2 852,4	2 852,4

Västerviks kommun har i januari 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelning av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive kommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Västerviks kommuns ansvar enligt ovan nämnda borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kr (540 357 097 316 kr) och totala tillgångar till 562 022 704 021 kr (537 006 752 858 kr). Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 3 011 660 630 kr (2 668 270 116 kr) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 3 070 964 712 kr (2 667 422 334 kr) .

Redovisningsprinciper

Kommunal redovisning

Den kommunala redovisningen regleras av Kommunallagens kapitel elva samt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer för kommunsektorns redovisning. Tillämpade uppställningar och redovisningsprinciper överensstämmer med den kommunala redovisningslagen. Kommunen följer de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning.

Jämförelsestörande poster

I rapporten återfinns några jämförelsestörande poster som avser realisationsvinster. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande ska posten uppgå till väsentligt belopp och vara av ett sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Se not 1.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna har periodiserats i enlighet med rekommendation nr 2 från RKR. Enligt rekommendationen ska kommunalskatten periodiseras och redovisas det inkomstår då den beskattningsbara inkomsten intjänats. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s senaste prognos.

Pensionsskulden

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade "blandmodellen", vilket innebär att all pension som intjänats före år 1998 inte tas upp som avsättning utan redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. Inom linjen tas också upp framtida förväntad särskild löneskatt motsvarande 24,26 %. Utbetalningar avseende pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Pensionsförmåner inklusive särskild löneskatt intjänade i pensionsavtal från och med år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Den del av pensionen som kan hänföras till det individuella valet har klassificerats som kortfristig skuld i balansräkningen. Pension på löneandelar över 7,5 basbelopp redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Tillgångar, avsättningar och skulder

Tillgångar, avsättningar och skulder värderas till anskaffningsvärdet om inte annat anges.

Anläggningstillgångar

Rådets rekommendation nr 4 om redovisning av materiella tillgångar tillämpas. För att det ska vara fråga om en anläggningstillgång gäller att anskaffningsvärdet ska vara minst ett prisbasbelopp och livslängden minst tre år. Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningar för större fastighets- och anläggningsprojekt påbörjas när anläggningarna tas i bruk. För övriga anläggningar och inventarier påbörjas avskrivningarna vid påföljande månadsskifte. De planenliga avskrivningarna omprövas kontinuerligt. Kommunen tillämpar huvudmetoden och kostnadsför räntan för anläggningstillgångarna direkt. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgång görs. För gator och vägar görs så kallade komponentavskrivning då toppbeläggningsperioden har kortare nyttjandeperiod. Anskaffning av inventarier i samband med ny-, till- och ombyggnad av fastigheter och anläggningar bokförs som tillgångar.